

ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ เพื่อให้มีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน มาดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ในเขตเทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล

เหตุผล

เนื่องจากปัจจุบันปัญหาความมั่นคงของประเทศมีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น โดยที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ในเขตเทศบาลเมืองและเทศบาลตำบล ถือเป็นกลไกสำคัญในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงในทุกตำบล หมู่บ้าน เช่น การปราบปราม ยาเสพติด ปัญหาคนเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ปัญหาภัยพิบัติและโรคระบาดร้ายแรง ซึ่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน เป็นกลไกสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาในเรื่องดังกล่าว ในพื้นที่ตำบล หมู่บ้านอันถือเป็นราชการส่วนภูมิภาคซึ่งเป็นเรื่องเฉพาะแตกต่างจากการบริหารสาธารณะที่เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้มีการบริหารราชการส่วนกลาง การบริหารราชการส่วนภูมิภาค และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น โดยบริหารตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ดังนั้น การทำหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ในทุกพื้นที่ตำบล หมู่บ้าน จึงเป็นคณะส่วนที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อีกทั้งยังเสริมสร้างความมั่นคงและการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ปัจจุบันกฎหมายว่าด้วยเทศบาลบางส่วนยังส่งผลให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ไม่สามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้ในทุกตำบล หมู่บ้าน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
เทศบาล (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยเทศบาล

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ให้มีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะท้องถิ่นใด
เป็นเทศบาลนครแล้ว ห้ามมิให้ใช้กฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ในส่วนที่บัญญัติถึงการแต่งตั้งกำนัน
ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนันในท้องถิ่นนั้น และให้บรรดาบุคคลที่เป็น
กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนันพ้นจากตำแหน่งและหน้าที่
เฉพาะในเขตท้องถิ่นนั้น”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในกรณีที่เป็นการเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลนคร ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ในท้องถิ่นที่ได้เปลี่ยนแปลงเขตเป็นเทศบาลตามความในวรรคหนึ่ง
สิ้นสุดอำนาจหน้าที่เฉพาะในเขตที่ได้เปลี่ยนแปลงนั้นเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ประกาศกระทรวงมหาดไทย
เปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลใช้บังคับเป็นต้นไป”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกมาตรา ๔๘ เตวีสติ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖

มาตรา ๖ ให้มีการเลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ ในทุกเขต
เทศบาลเมือง ที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านได้พ้นจากตำแหน่งไปแล้ว ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้
มีผลใช้บังคับ

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ตามข้อ ๑๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

เนื่องจากปัจจุบันปัญหาความมั่นคงของประเทศมีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น โดยที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ในเขตเทศบาลเมืองและเทศบาลตำบล ถือเป็นกลไกสำคัญในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงในทุกตำบล หมู่บ้าน เช่น การปราบปราม ยาเสพติด ปัญหาคนเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ปัญหาภัยพิบัติและโรคระบาดร้ายแรง ซึ่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน เป็นกลไกสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาในเรื่องดังกล่าว ในพื้นที่ตำบล หมู่บ้านอันถือเป็นราชการส่วนภูมิภาคซึ่งเป็นเรื่องเฉพาะแตกต่างจากการบริหารสาธารณะที่เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้มีการบริหารราชการส่วนกลาง การบริหารราชการส่วนภูมิภาค และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น โดยบริหารตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ดังนั้น การทำหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ในทุกพื้นที่ตำบล หมู่บ้าน จึงเป็นคณะส่วนที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อีกทั้งยังเสริมสร้างความมั่นคงและการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ปัจจุบันกฎหมายว่าด้วยเทศบาลบางส่วนยังส่งผลให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ไม่สามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้ในทุกตำบล หมู่บ้าน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้เฉพาะท้องถิ่นใดที่มีการยกฐานะเป็นเทศบาลนคร ห้ามมิให้ใช้กฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ในส่วนที่บัญญัติถึงการแต่งตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนันในท้องถิ่นนั้น และให้บุคคลที่เป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนันพ้นจากตำแหน่งและหน้าที่ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ให้มีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะท้องถิ่นใดเป็นเทศบาลนครแล้ว (ร่างมาตรา ๓)

๒.๒ แก้ไขเพิ่มเติมวรรคสองของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ ในกรณีที่เป็นการเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลนคร ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ในท้องถิ่นที่ได้เปลี่ยนแปลงเขต สิ้นสุดอำนาจหน้าที่เฉพาะในเขตที่ได้เปลี่ยนแปลงนั้น (ร่างมาตรา ๔)

๒.๓ ให้ยกเลิกมาตรา ๔๘ เติวสี่ติ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ ยกเลิกให้นายกเทศมนตรีมีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับอำนาจหน้าที่ของกำนันและผู้ใหญ่บ้าน (ร่างมาตรา ๕)